

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 270/2013-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. mája 2013 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti M. a. s., Č., zastúpenej advokátkou JUDr. M. P., Č., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2 Cb/56/2011 zo 14. septembra 2012, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti M. a. s., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. novembra 2012 faxom a 21. novembra 2012 poštou doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti M. a. s., Č. (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“ alebo „žalobca“), zastúpenej advokátkou JUDr. M. P., Č., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a

základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 Cb/56/2011 zo 14. septembra 2012 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“ alebo „napadnuté rozhodnutie“).

Z obsahu sťažnosti a príloh k nej pripojených ústavný súd zistil tieto skutočnosti:

Sťažovateľka sa žalobou doručenou okresnému súdu 4. októbra 2011 domáhala, aby okresný súd rozhodol o povinnosti K., Č. (ďalej len „žalovaná“), zaplatiť sťažovateľke sumu 5 797,51 € s príslušenstvom. Sťažovateľka na pojednávaní konanom 31. augusta 2012 navrhla, aby okresný súd pripustil zmenu žaloby, a to tak, aby okrem uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť požadovanú sumu určil, že „výpoveď žalovaného zo dňa 08. 11. 2006 z kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalobcom a žalovaným zo dňa 21. 12. 2005 pod č. 11/2005/III je neplatná“.

O návrhu sťažovateľky na pripustenie požadovanej zmeny žaloby postupom podľa § 95 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) okresný súd napadnutým rozhodnutím rozhodol tak, že sťažovateľkou navrhovanú zmenu nepripustil.

Uznesenie okresného súdu nadobudlo právoplatnosť 19. septembra 2012.

Následne sťažovateľka podala ústavnému súdu sťažnosť, ktorú v súvislosti s namietaným porušením označených práv odôvodnila takto: „Sťažovateľ namieta, že rozhodnutie súdu o nepripustení zmeny žaloby nie je vecne správne, nemá potrebný materiálny základ a je výsledkom úvahy súdu, ktorá nezodpovedá princípom spravodlivého súdneho konania (procesu) podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Základom práva na spravodlivé súdne konanie je legitímne očakávanie každého, že (i) v jeho veci bude rozhodnuté podľa relevantnej právnej úpravy, ktorá má základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky (napr. IV. ÚS 77/2002); (ii) v jeho veci bude rozhodnuté rovnako ako v obdobnej veci (napr. I. ÚS 335/2006); a (iii) v jeho veci súd nebude konať inak, ako v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (napr. I. ÚS 26/1994).

Sťažovateľ tvrdí, že v jeho veci došlo k markantnému porušeniu všetkých uvedených pravidiel.

Predovšetkým, základom rozhodnutia súdu o nepripustení zmeny žaloby nebola relevantná právna norma (§ 95 ods. 2 Osp). Súd túto normu v rozhodnutí len formálne citoval (str. 2 ods. 4 rozhodnutia), bez toho, aby vzal v úvahu jej doslovné znenie, podľa ktorého mal povinnosť rozhodnúť (súd nepripustí zmenu návrhu, ak by výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu... alebo ak by na konanie o zmenenom návrhu bol vecne príslušný iný súd, pozn.). Pre súd nebol podstatný ani význam a účel tohto ustanovenia, ktorý má žalobcovi zabezpečovať plné právo na dispozíciu vlastným návrhom, ibaže by táto dispozícia bola na úkor hospodárnosti a procesnej ekonómie konania, čo v tomto prípade nebolo splnené...

Súd svoje úvahy zamerlal na právne irelevantnú otázku, či je požadovaná zmena žaloby nadbytočná (str. 2 in fine rozhodnutia), akú právomoc mimochodom súdu nepriznáva žiadna právna norma. Navyše, súd otázku nadbytočnosti zodpovedal kladne, s odvolaním sa na skutočnosť, že (ne)platnosť výpovede z kúpnej zmluvy musí v konaní posúdiť z úradnej povinnosti (tamtiež). Paradoxne, toto zistenie malo súd utvrdiť v závere, že zmenu žaloby pripúšťa, nakoľko k uplatnenému určovaciemu výroku nebudú potrebné iné poklady a dôkazy ako tie, z ktorých bude vychádzať pri rozhodovaní o samotnom peňažnom plnení (§ 95 ods. 2 Osp). V tomto kontexte súd rozhodol o nepripustení zmeny evidentne nesprávne.

Záver súdu o nadbytočnosti určovacieho výroku logicky nadväzovalo na časť odôvodnenia, v ktorej súd uvádzal tvrdenie žalobcu, že preukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení neplatnosti výpovede (str. 2 in fine rozhodnutia). Rozhodnutie súdu tak evokuje záver, že prípustnosť zmeny žaloby posudzoval z hľadiska existencie naliehavého právneho záujmu sub. § 80 písm. c) Osp. Takáto rozhodovacia úvaha je z hľadiska citovanej normy, ale aj ustálenej súdnej praxe neprípustná. Súdu prináleží posudzovať existenciu naliehavého právneho záujmu až v rozhodnutí vo veci samej, rozhodne nie v štádiu rozhodovania, či pripustí zmenu žaloby, ako tomu bolo v tejto veci...

Praktickým následkom rozhodovacej činnosti súdu bola situácia, že sťažovateľ mal zákonom neprípustným spôsobom a za zákonom neupravených podmienok zmarenú možnosť disponovať svojou žalobou podľa vlastného uváženia, rozhodnutia a presvedčenia

s ohľadom na právo, o ktorom sa domnieval, že mu prináleží. Z hľadiska ústavnej interpretácie ide o evidentné porušenie práva sťažovateľa na reálny prístup k súdu vo vlastnej veci, aké právo je imanentnou súčasťou práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Súd bol povinný vysporiadať sa s uplatnenou zmenou žaloby korektne, v medziach zákona, v rozsahu a spôsobom v zákone upraveným (čl. 2 ods. 2 Ústavy SR), na čo sa sťažovateľ prirodzene a s dôverou v právny poriadok spoliehal už pri koncipovaní zmeny žaloby. Sťažovateľ nemohol dôvodne predvídať, že súd podľa relevantnej normy (§ 95 ods. 2 Osp) nerozhodne, a že súd rozhodne arbitrárne, t. j. popierajúc znenie, účel aj význam tejto normy. Postupom a rozhodnutím súdu bola evidentne narušená dôvera sťažovateľa v objektívne právo. Došlo k porušeniu právnej istoty sťažovateľa, spočívajúcej v legitímnom očakávaní, že súd rozhodne o zmene žaloby v súlade so zákonom, a súvisiacou rozhodovacou praxou súdov. Táto prax pripúšťa súbežné uplatnenie určovacieho výroku a výroku na plnenie, ak žalobca môže preukázať, že má právny záujem na tom, aby bolo rozhodnutím súdu určené právo alebo právny pomer, hoci môže žalovať priamo na plnenie, resp. ak by sa pripustením oboch výrokov eliminovalo rozmnožovanie sporov, ak by to slúžilo potrebám praktického života a pod., čo bolo v tomto prípade splnené...

Práve tieto súvislosti sťažovateľ mienil pri poukazovaní na súvisiace právne spory, vedené pred Okresným súdom Dolný Kubín pod sp. zn. 2Cb/55/2011 a sp. zn. 2Cb/58/2011 a pred Krajským súdom Žilina pod sp. zn. 22Sp/29/2010, 20S/3/2010, 23Sp/17/2008. V označených konaniach všeobecný súd, ale najmä správne súdy, vyslovili závery ohľadom skutkových okolností stavu núdze v tepelnej energetike, ktorý nastal u žalobcu a ktorý bol podstatný aj pre posúdenie otázky (ne)platnosti výpovede žalovaného z kúpnej zmluvy. Súd mal o vedení a výsledkoch týchto sporov úradnú vedomosť (ako všeobecný súd rozhodovala rovnaká sudkyňa), z akej vedomosti mal a mohol uznať zmenu žaloby za najefektívnejší spôsob predchádzajúci ďalším sporom. Napriek tomu súd rozhodol o nepripustení zmeny žaloby, čo nielen v kontexte zákona, ale aj v kontexte zmienených širších súvislostí nedáva v žiadnej možnej interpretácii rozumný zmysel.“

Na základe uvedenej argumentácie sa sťažovateľka v konaní pred ústavným súdom domáha, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo spoločnosti M. a. s., skráteneý názov: M. a. s., sídlo: Č., IČO:..., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, uznesením Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 14. septembra 2012, sp. zn. 2Cb/56/2011-355, bolo porušené.

2. Uznesenie Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 14. septembra 2012, sp. zn. 2Cb/56/2011-355 sa zrušuje a vec sa vracia Okresnému súdu Dolný Kubín na ďalšie konanie.

3. Okresný súd Dolný Kubín je povinný uhradiť spoločnosti M. a. s., skráteneý názov: M. a. s., sídlo: Č., IČO:..., trovy konania tak, ako budú vyčíslené v písomnom vyhotovení nálezu, na účet právneho zástupcu spoločnosti JUDr. M. P., advokátky, č. ú..., vedený v peňažnom ústave Č., a. s., do 3 dní od právoplatnosti nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru konštantne uvádza, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca vyjadril zhodu zámerov v koncepte práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy s konceptom súdnej ochrany podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť.

1. Vychádzajúc z princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy, v súlade s ktorým ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje, posúdil ústavný súd sťažnosť sťažovateľky. Vychádzal pritom z toho, že namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa

sťažovateľka môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré v občianskom súdnom konaní sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Zásada subsidiarity zahŕňa okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

V predmetnej veci sťažovateľka namieta, že okresný súd nepripustil zmenu ňou podanej žaloby, čím podľa nej porušil jej základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľka tvrdí, že uznesenie okresného súdu nemá potrebný materiálny základ a je výsledkom úvahy súdu, ktorá nezodpovedá princípom spravodlivého súdneho konania.

Napadnuté rozhodnutie je v danom prípade rozhodnutím o vedení konania, nejde teda o meritórne ani o konečné rozhodnutie, dôsledkom ktorého by bolo právoplatné skončenie veci, prípadne zastavenie súdneho konania.

Podľa názoru ústavného súdu namietanie nesprávnosti (nezákonnosti) a arbitrárnosti uznesenia okresného súdu ako prvostupňového súdu konajúceho v právnej veci sťažovateľky nemôže byť samo osebe dôvodom na namietanie porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Okresný súd v danom prípade neodmietol sťažovateľke poskytnutie súdnej ochrany, jej návrhom na zmenu žaloby sa zaoberal a rozhodol o ňom, aj keď nie v súlade s jej predstavami. Sťažovateľka mala a aj bude mať v ďalšom štádiu konania pred okresným súdom, resp. v odvolacom konaní a následne prípadne aj pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky možnosť uplatniť ochranu označených práv, ako aj svoju argumentáciu týkajúcu sa skutkovej a právnej stránky predmetnej veci, z čoho vyplýva, že má ešte k dispozícii iný právny prostriedok ochrany tých práv, ktorých porušenie namieta vo svojej sťažnosti. V právnej veci sťažovateľky sa súdne konanie nachádza v štádiu prvostupňového konania a okresný súd v ňom bude vykonávať ďalšie dokazovanie na účel objasnenia skutkového stavu veci. Sťažovateľka má k dispozícii všetky procesné oprávnenia, ktoré jej priznáva Občiansky súdny poriadok, teda aj právo na riadne opravné prostriedky v prípade neúspechu pred okresným súdom a tiež právo využiť mimoriadne opravné prostriedky proti právoplatnému rozhodnutiu vo veci, pokiaľ by vyznelo v jej neprospech.

Sťažovateľke napokon nič nebráni, aby v budúcnosti napadla sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy aj konečné rozhodnutie, ktoré bude v jej právnej veci vydané, t. j. rozhodnutie o poslednom procesnom prostriedku, ktoré jej zákon na ochranu jej práv účinne poskytuje, a to v prípade, ak dospeje k záveru, že v dôsledku tohto rozhodnutia boli porušené jej ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantované práva alebo slobody. Najskôr teda musí prebehnúť celé konanie až do štádia meritórneho právoplatného rozhodnutia všeobecných súdov a až potom sa sťažovateľke naskytne možnosť na eventuálne podanie sťažnosti ústavnému súdu.

Ústavný súd už vyslovil, že nemožno akceptovať, aby napĺňanie úsilia o spravodlivé súdne konanie príslušným všeobecným súdom nahradzoval ústavný súd svojím vstupovaním a ingerenciou do dosiaľ meritórne neskončeného konania. Ústavný súd môže urobiť zásah na ochranu ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv sťažovateľa až vtedy, keď už ostatné orgány verejnej moci nemajú možnosť namietaný protiústavný stav napraviť (m. m. IV. ÚS 322/09).

Pridržiavajúc sa svojej stabilnej judikatúry ústavný súd ďalej poukazuje na to, že základné právo na súdnu ochranu (siedmy oddiel II. hlavy ústavy) a právo na spravodlivé súdne konanie sú zásadne „výsledkové“, to znamená, že im musí zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí v danej veci od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Aj z ďalšej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 79/03, I. ÚS 236/03) obdobne ako z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Komanický c. Slovenská republika, rozsudok zo 4. júna 2002) vyplýva, že ústavný súd a Európsky súd pre ľudské práva overujú, či konanie posudzované ako celok bolo spravodlivé v zmysle čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd už v rámci svojej predchádzajúcej judikatúry taktiež vyslovil, že predpokladom na záver o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je také porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstránitel'né činnosťou všeobecného súdu pred začatím konania alebo v konaní vo veci samej, resp. ktoré nemožno napraviť procesnými prostriedkami, ktoré sú obsiahnuté v Občianskom súdnom poriadku (m. m. I. ÚS 148/03, III. ÚS 355/05, II. ÚS 307/06). V nadväznosti na to ústavný súd poukazuje na to, že v rámci konania o sťažnosti zásadne preskúmava len právoplatné rozhodnutia, a to v tom zmysle, že musí ísť o rozhodnutia, ktorými sa konanie právoplatne skončilo (IV. ÚS 254/2011).

Ak ústavný súd v rámci svojej doterajšej rozhodovacej činnosti pripustil výnimky zo zásady možnosti preskúmania len meritórnych právoplatných rozhodnutí, išlo o prípady, keď ešte pred právoplatným skončením konania vo veci samej bolo v konaní

o sťažnosti napadnuté právoplatné rozhodnutie, ktorým sa skončila iba určitá časť konania alebo ktorým sa riešila iba určitá parciálna procesná otázka. Podmienkou na pripustenie takejto výnimky je však navyše aj to, že v konkrétnom prípade musí ísť o rozhodnutie spôsobilé výrazne a už nezvratným (nereparovateľným) spôsobom zasiahnuť do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných základných práv alebo slobôd sťažovateľa, ale zároveň aj to, že námietka ich porušenia sa musí vzťahovať výlučne na dané štádium konania a nemohla by už byť uplatnená neskôr (IV. ÚS 195/2010), prípadne by sa tento negatívny dôsledok musel zároveň vzťahovať na výsledok konania a nebolo by ho možné korigovať v ďalšom procesnom postupe alebo v opravných konaniach (IV. ÚS 322/09).

Ústavný súd nezistil žiadne dôvody na pripustenie výnimky z uvedenej zásady, ani pokiaľ ide o túto sťažnosť smerujúcu proti napadnutému uzneseniu okresného súdu, ktorým nepripustil návrh sťažovateľky na zmenu žaloby. Pokiaľ by ústavný súd preskúmal sťažnosť predtým, než o veci samej definitívne rozhodne príslušný súd, mohol by zasiahnuť do rozhodovania všeobecných súdov a nedodrжал by princíp subsidiarity sťažnosti ustanovený v čl. 127 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené konštatuje, že sťažnosť bola za danej procesnej situácie podaná predčasne. Sťažovateľka totiž bude mať, resp. má možnosť uplatniť ochranu svojich práv v ďalšom konaní pred všeobecnými súdmi.

2. Ústavný súd ďalej posúdil aj otázku, či možno považovať uznesenie okresného súdu za ústavne udržateľné a akceptovateľné z hľadiska námietok, ktoré sťažovateľka proti nemu uplatnila. V tejto súvislosti ústavný súd považoval za potrebné pripomenúť, že v súlade so svojou konštantnou judikatúrou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu

všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, IV. ÚS 16/09). Z uvedeného však nevyplýva záruka vydania rozhodnutia v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania.

Okresný súd v relevantnej časti namietané rozhodnutie odôvodnil takto: „Žalobca navrhuje zmenu žalobného petitu z dôvodu, že súd rozsudkom sp. zn. 2Cb/58/2011 vytvoril stav, keď poprel právnú istotu žalobcu a práva žalobcu, ktoré nadobudol z právoplatných rozhodnutí Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2Cb/ 22/2011, rozsudku Krajského súdu v Žiline 22Sp/29/2010 a vo veci 2Cb/58/2011 súd prijal záver o platnosti výpovede žalovaného bez toho, aby v tomto konaní otázku platnosti výpovede riešil. Žalobca tvrdí, že v súlade s ust. § 80 písm. c) O. s. p. preukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení neplatnosti výpovede žalovaného zo dňa 08. 11. 2006 z kúpnej zmluvy, uzavretej medzi žalobcom a žalovaným dňa 21. 05. 2012 pod č. 11/2005/III.

Súd uvádza, že vo veci 2Cb/22/2011, rozsudok zo dňa 13. 04. 2012, ppl. 01. 05. 2012, rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 5.531,63 EUR s prísl., a skonštatoval, že žalovaný v čase stavu núdze nebol oprávnený vypovedať zmluvu o dodávke tepla. Nakoľko sa jednalo o žalobu na peňažné plnenie, bolo povinnosťou sudu vysporiadať sa s platnosťou, resp. neplatnosťou vypovedania zmluvy o dodávke tepla. Vo veci 2Cb/58/2011, rozsudok zo dňa 30. 08. 2012. ktorý t. č. nenadobudol právoplatnosť, sa jednalo o žalobu na zaplatenie materiálnej škody v peniazoch, z titulu nesprávneho úradného postupu žalovaného pri výkone verejnej moci, pričom súd skonštatoval, že odberatelia ukončili zmluvný vzťah s dodávateľom - žalobcom na základe zákona, jednalo sa však o obdobie nasledujúce, nie o obdobie vyhláseného stavu núdze, ale obdobie nasledujúcich tridsiatich vykurovacích sezón, za ktoré žiadal žalobca náhradu materiálnej škody. Súď má za to, že je nadbytočné vo veci 2 Cb/56/2011 deklaratórne určiť, že výpoveď

žalovaného zo dňa 08. 11. 2006 z kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalobcom a žalovaným zo dňa 21. 12. 2005 pod č. 11/2005/III. je neplatná, pretože platnosť, resp. neplatnosť výpovede z predmetnej zmluvy musí súd v rámci žaloby o peňažné plnenie z tejto zmluvy posúdiť z úradnej povinnosti. “

Je potrebné uviesť, že sťažovateľka v sťažnosti neuvádzala žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé negatívne ovplyvniť jej právne postavenie v príčinnej súvislosti s namietaným uznesením okresného súdu.

Ústavný súd konštatuje, že je celkovo pochybné, či sťažovateľka v konaní pred okresným súdom mala opodstatnený dôvod očakávať, že okresný súd sa stotožní s jej návrhom na pripustenie zmeny žaloby, resp. že okresný súd bol povinný rozhodnúť tak, že sťažovateľke vyhovie a pripustí požadovanú zmenu žaloby. Sťažovateľka totiž v podstate nenavrhola zmenu pôvodného žalobného návrhu, ale žiadala, aby okresný súd okrem už pôvodne požadovaného návrhu rozhodol ešte aj o ďalšom (novom) návrhu – určení neplatnosti ukončenia zmluvného vzťahu. Sťažovateľka tak iba rozšírila predmet konania bez toho, aby zároveň došlo aj k akejkoľvek zmene pôvodného návrhu – rozhodnutia o povinnosti plniť, keďže tento návrh mal byť predmetom konania aj po navrhovanej zmene, t. j. v konaní pred okresným súdom uplatnila iba ďalší samostatný návrh bez toho, aby to akýmkoľvek spôsobom ovplyvnilo už pôvodne uplatnený návrh.

V súvislosti s uvedeným posudzovaním námietok sťažovateľky ústavný súd poukazuje na závery svojej ustálenej rozhodovacej činnosti, podľa ktorej je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím, postupom alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody namietaným rozhodnutím, resp. postupom orgánom štátu, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, III. ÚS 138/02, IV. ÚS 1/2012). Ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený.

Ústavný súd nezistil také účinky, ktoré by signalizovali príčinnú súvislosť napadnutého uznesenia s namietaným porušením sťažovateľkou označených práv. Okresný súd rozhodol vo veci sťažovateľky spôsobom, s ktorým sťažovateľka síce nesúhlasí, ale jeho rozhodnutie bolo dostatočne odôvodnené, na základe vlastných myšlienkových konštrukcií, ktoré ústavný súd nie je vzhľadom na už uvedené oprávnený ani povinný nahrádzať.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, nepovažoval za dôvodné zaoberať sa ďalšími návrhmi v nej obsiahnutými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. mája 2013